

(Tscherning) med Hensyn til Affkaffelsen af det ved den her omhandlede Examen skabte Krav. Jeg kan forsikre den ærede Rigsdagsmand for Narhuus Amts 1ste Valgkreds (Winther), som meente, at jeg havde en saadan Kunstfæls, at, naar jeg skal bedømme en Mand's Dygtighed eller Kundskaber, lægger jeg ikke den mindste Vægt paa, om han har Examen eller ikke. Jeg kjender dem, som have taget Examen, ja, som have taget baade Magistergraden og Doctorgraden, men som dog have været nogle store Aldrianer.

Grundtvig: Det er ogsaa kun en ganske kort Bemærkning, jeg skal tillade mig. Det er i Anledning af, hvad den ærede Forslagsstiller anførte om Demokratiet. Han sagde, saavidt jeg kunde forstaae ham, at den juridiske Examen tidligere havde været demokratisk, men var nu paa Grund af Forholdene bleven aristokratisk. Det forekommer mig, at der ligger en Misforstaaelse til Grund herfor. Det, den ærede Rigsdagsmand kalder en aristokratisk Institution, er ikke Andet end Formuens Magt. Det er ikke nogen Embedsstand eller noget Aristokrati, der forhindrer, at den lavere Stillede kan komme frem til de høieste Poster; men det er kun ligefrem Mangel paa Penge.

Formanden: Den ærede Forslagsstiller har Ordet for en kort Bemærkning.

Tscherning: Det kunde ogsaa være en Mangel paa Udkomst til at faae Leilighed til at bruge Statens Penge; thi man maa vel huske paa, at enhver Candidat koster Staten henimod 3,000 Rd.

Varfod: I de sidste 6 Aar har Rigsdagsmanden for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) gjentagne Gange villet godtgjøre, at der var en Grundforskiel mellem Love og Anordninger, mellem Forordninger og Anordninger; men jeg troer ikke, han nogenstinde har godtgjort det, ligesom ogsaa, at den Forskiel, han vil gjøre derimellem, er aldeles urigtig. Men selv om han havde Ret i, at den Forordning, som han puffer deels hævet, deels foretaget forskjellige Forandringer i, var en

Lov, saa har han dog Ret i, at Regjeringen ikke skulde kunne opfordre Hans Majestæt til at gjøre Undtagelser fra den, saa sandt som § 32 i Danmarks Riges Grundlov siger; at „Kongen meddeeler deels umiddelbart, deels gjennem vedkommende Regjeringsmyndigheder saadanne Bevillinger og Undtagelser fra de nu gjældende Love — fra de Love altsaa, der gjælder, da Grundloven blev vedtagen — som ifølge hidtil gjældende Regler har været i Brug“. At gjøre saadanne Undtagelser, som den ærede Kultusminister igaar omtalte, er nemlig gammel Brug, og som en Følge deraf er det efter Grundlovens § 32 fuldkommen berettiget, naar man vedbliver at gjøre dem, og den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har derfor Ret, naar han siger, at det er ulovligt. Det var væsentlig for at gjendrive denne Bestyrling, som den ærede Rigsdagsmand fremkom med igaar, og som jeg ikke har hørt gjendreven fra anden Side, at jeg tog Ordet, men da jeg har taget det, skal jeg dog dertil sige et Par Bemærkninger. Jeg troer, at det nuværende Lovforslag lider af forskjellige Misligheder, men det gjør saa mange Lovforslag, og jeg er overbevist om, at det har i sig en sund Kjerne; jeg er overbevist om, at den Kamp, som den ærede Rigsdagsmand med dette Lovforslag har begyndt, vil fortsættes, og fortsættes saalænge, indtil Tanken i Forslaget tilsidst har vundet Seir. Overbevist derved kan jeg da heller ikke i snerneste Maade tvivle om, at jeg jo maa stemme for dets Overgang til anden Behandling, og haaber jeg tillige, at det maa blive underkastet en alvorlig Drøftelse i et Udvalg, for at det kan blive befriet for enkelte af de Svagheder, som jeg troer, det lider af, og for at det kan blive, maastee i forskjellige Retninger, betydelig modificeret. Den ærede Rigsdagsmand var, troer jeg, en Smule uforsigtig, da han første Gang havde Ordet igaar; han talte om, at naar det nuværende Examensvæsen blev hævet og et andet, et friere Examensvæsen indført, da vilde det være til Vaade for Videnskabeligheden. Dette Ord „Videnskabeligheden“ have forskjellige ærede Rigsdagsmænd siden taget fat paa og meent, at det dog aldrig kunde være til Vaade for Videnskabeligheden, og